

འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དཔལ་ལ་རྣམས་ལ་ཐུན་སྡེལ་བྱས་ཏེ་སློ་
ཀུན་དང་། མཐར་ཕྱིན། གཙང་དག སེམས་ཐག་སྤང་བཅད་
བཅས་ཀྱི་སློན་ལ་ཉེ་མཆོན་ཆ་བཀག་ཕྱིན་ཀྱི་དང་དེ་ཉིད་
ཅ་མེད་བཟེ་རྒྱུ་འོད་ན་གཉེར་བྱེད་ཆེད་འཐབ་ཅོད་བྱེད་དགོས།

འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དཔལ་དཔལ་རྣམས་ལ་ལྷན་སྐྱེལ་བྱས་ཏེ་སློ་
 གུན་དང་། ལམ་སྟོན་། གཙང་དག་། ལེ་མས་ལམ་སྟོན་བཅས་
 བཅས་ཀྱི་སློ་ནས་ཏེ་མཚོན་ཆ་བཀག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དང་དེ་ཉིད་
 ཅེ་མེད་བཟོ་ཀྱི་འོ་དོན་གཉིས་བྱེད་ཆེད་འཐབ་ཅོད་བྱེད་དགོས།

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་གིས་པེ་ཅིན་དུ་བསྐྱུན་པ།

མི་ལོ་ 1963 ལ།

དེ་ལ་འདི་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱད་ཁང་གི་ 1963 ལོའི་ཟླ་བ་ 9
པའི་པར་གཞི་ 1 ལོའི་པར་ཐངས་ 1 ལོའི་རྒྱ་ཡིག་གི་ཡིག་ཆ་……
དངོས་གཞི་རྣམས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་བསྐྱར་བ་དང་ཡིག་ཆ་ལྷན་བྱང་
བ་རྣམས་འདིར་བཀོད་མེད།

本书根据人民出版社1963年9月第1版第1次印刷版本
正文部分翻译，减少了附录。

འཇམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་ནམས་མཐུན་སྦྲིལ་བྱས་ཏེ་སློ་ཀུན་དང་།
 མཐར་ཕྱིན། ལཱ་ཅད་དག་སེམས་ཤུག་ཅད་བཅད་བཅས་ཀྱི་
 སློ་ནས་ཏེ་མཚན་ཆ་བཀག་སློམ་བྱེད་རྒྱ་དང་དེ་ཉིད་
 ཅུ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་དོན་གཉེར་བྱེད་ཆེད་
 འཕལ་ཅོད་བྱེད་དགོས།

*

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་བསྐྱར་ཏེ་བསྐྱུན་པ།

*

1963 ལོའི་ཟླ་བ་ 10 བར་པེ་ཅིན་དུ་ཕོག་མར་བཏོན་
 པ་དང་པར་སྤངས་དང་པོ་བཟུང་པ།
 དཔེ་རིན་སློར་བྱུང་ 2 ཟུར་ 3 །

དཀར་ཆུ།

གྲུང་གི་མི་མཉུན་གཞུང་གིས་སྐལ་བའི་སྐོར་ཀྱང་དང་། བསྐྱར་ཁྱེད།
 གཅང་དག མཇུག་ཐོག་ཐང་བཅད་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ནས་དྲོ་
 བཞེད་ཅེ་བཀག་སྐྱོམ་ཁྱེད་རྒྱ་དང་དེ་ཅིང་ཅེ་མེད་བཟོ་་་་
 རྒྱུ་ལི་འདྲོད་ཚུལ་བཟུང་བ་དང་། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་
 ཁག་གི་མི་མཉུན་གྱི་འགོ་གཙོ་ལི་སྐོར་ཆོག་སེམས་འཆོག་རྒྱུ་
 སྐོས་འགོ་འདྲོད་པའི་སྐོར་གྱི་ཀམལ་བསྐྱགས།..... (1)
 (1963 ལོའི་ཟླ་ 7 རེས་ 31 ལ།)

ཚུང་ཡིས་ཀྱི་ཁྱེད་ལའི་ཡིས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་སྤྱི་དྲུང་གི་འགོ་གཙོར་གཏོང་གནང་མཛད་པའི་ཡི་གེ་..... (11)
(1963 ལོའི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 2 ལ།)

ཡུང་གི་ཁི་ཁྱིད་གཞུང་གི་མགྲིན་ཚབ་པའི་གསལ་བསྐྱགས།..... (14)
 —སུའུ་ལེན་ཁྱིད་གཞུང་གི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 3 ཉིན་གྱི་
 གསལ་བསྐྱགས་ལ་དབྱེ་གཏམ་བཞིན་པ།
 (1963 ལོའི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 15 ལ།)

ཁྱུང་གོ་འི་སྤྱི་དགུང་གི་མགྲིན་ཚབ་པའི་གསལ་བསྐྱགས།.....(49)

——སྤྱི་ལོ་འི་དགུང་གི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 21 ཉིན་གྱི་
གསལ་བསྐྱགས་ལ་དབྱེ་གཏམ་བརྗོད་པ།
(1963 ལོའི་ཟླ་ 9 ཚེས་ 1 ལ།)

མ་གོ་འི་རྟ་མཚོན་ཆའི་མགོ་སྐོར་གཏོང་བྲམས་ཀྱི་མཐོལ་རྟོལ་.....

དགོས།«མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་»གྱི་ཆེད་བརྗོད། (94)

(1963 ལོའི་ཟླ་ 7 ཚེས་ 19 ལ།)

འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་ནམས་མཐུན་སྦྱོལ་བྱས་ཏེ་སྒྲོ་.....

ཀུན་ནས་རྟ་མཚོན་ཆ་བཀའ་སྒྲོམ་བྱེད་རྒྱ་དང་དེ་ཉིད་ཅ་

མིད་བརྩོ་རྒྱའི་དོན་གཉིས་བྱེད་དགོས།.....

.....«མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་»གྱི་ཆེད་བརྗོད། (104)

(1963 ལོའི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 2 ལ།)

དེ་ནི་སྤྱུ་ལེན་མི་དམངས་ལ་རྒྱབ་གཏོད་བྱས་པ་ཞིག་རེད།.....

.....«མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་»གྱི་ཆེད་བརྗོད། (115)

(1963 ལོའི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 3 ལ།)

རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་པོའི་ཆིངས་ཡིག་ལ་གཞི་དཔ་ཁྲི་ན་ལས་པན་པ་

གཅིག་ཀྱང་མིད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།.....

..... ལྟ་ཞིབ་བ། (123)

(1963 ལོའི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 10 ཉིན་གྱི་«མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་»)

ཏི་དབྱིས་ཀྱི་དམངས་གཙོ་སྒྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གང་དུ་འཛོག་གི་...

ཡིན་ནམ།

..«མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་»གྱི་དབྱེད་གཏམ་འགོད་མཁན། (146)

(1963 ལོའི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 23 ལ།)

སྤྱུ་ལེན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་པའི་རྒྱབ་གཏོད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དེ་སྤྲོད་ཡང་...

མཐོལ་མངོན་གསལ་ཆེན་པོར་བརྗོད་བ།

.....«མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་»གྱི་ཆེད་བརྗོད། (151)

(1963 ལོའི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 30 ལ།)

ཀྱང་གོ་འེ་སྤྱི་དགུང་གིས་སྤེལ་བའི་སྒྲིག་དང་།
 མཐར་ཐུག། གཙང་དག་སེམས་ཤྱག་ཅན་བཅད་
 བཅས་ཀྱི་སྒྲིག་ནས་ཏྲ་མཚན་ཆ་བཀའ་སྒྲུབ་བྱེད་
 རྒྱ་དང་དེ་ཉིད་ཅུ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་འདོད་ཚུལ་
 བརྒྱུད་བ་དང་། འཇམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་
 གི་སྤྱི་དགུང་གི་འགོ་གཙོ་འེ་གྲོས་ཚོགས་
 འཚོག་རྒྱུ་གྲོས་འགོ་འདོན་བའི་
 རྒྱུ་གྲོས་གསལ་བསྒྲགས།

(1963 ལོའི་ཟླ་ 7 ཚེས་ 31 ལ།)

ཟླ་ 7 ཚེས་ 25 ཉིན་མེ་དབྱིན་སྤུ་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་པོའི་སྐྱེ་ཆ་བཀྲིས་མོ་སེ་ཁོ་...
 ལ་ཏྲ་མཚན་ཆའི་ཚོད་ལྷ་ཆ་ཤས་ཤིག་མཚམས་འཇོག་བྱེད་རྒྱུ་ཆེད་སྤྱི་ཅིག་བཞག་
 བ་དེད།

དེ་ནི་ཏྲ་མཚན་ཆ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཆེད་སྤྱི་ཅིག་
 ཅིག་ཡིན་ཞིང་། ཁོ་ཆེད་སྤྱི་ཅིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་ཉིད་ཀྱི་ཏྲ་མཚན་ཆ་སྤྱི་

སྒྲུབ་ཀྱི་པའི་གོ་གནས་དེ་སྤྱི་བཅུན་དུ་བཅད་མྱོ་རྩ་མཚན་ཆའི་འཛིགས་སྤྱང་འཁོལ་བའི་
ཞི་བདེར་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དག་གི་ཀྱང་ལག་བསྐྱེལ་རྒྱུ་འདི་དེ་དཔྱད་འཆད་གི་...
ཡོད་པ་རེད།

མོ་སེ་ཁྱོད་བཞུག་པའི་ཆིངས་ཡིག་དེ་ནི་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་རྣམས་
ཆིངས་སུ་འཇུག་ཀྱི་མཁོ་སྒྲོལ་གཏོང་བྱེད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་
ཀྱི་ཞི་བདེར་དགའ་བའི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱི་དེ་འདྲན་དང་བྱད་དེ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་པ་ཞིག་...
རེད།

འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བདེ་ངོ་མ་ཞིག་ཡོང་བའི་དེ་བ་...
ཀྱི་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། ཆིངས་ཡིག་དེས་བཅོས་པའི་ཞི་བདེ་ནི་ཞི་བདེ་རྒྱས་མ་ཞིག་རང་རེད།

འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་ཁྲལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དམག་ལྷགས་...
ཉུང་འཕྲི་གཏོང་རྒྱ་དང་། སྒྲོ་ཀྱན་ནས་རྩ་མཚན་ཆ་བཀག་སྒྲོམ་ཀྱི་ཡོད་རྒྱུ་འདི་དེ་བ་ཀྱི་
ཀྱི་ཡོད་རྒྱུ་། ཆིངས་ཡིག་དེས་རྩ་མཚན་ཆའི་ཆོད་ལྷ་ཀྱི་ཡོད་མཚམས་འཛིག་རྒྱུ་དེ་སྒྲོ་
ཀྱན་ནས་རྩ་མཚན་ཆ་བཀག་སྒྲོམ་ཀྱི་ཡོད་རྒྱུ་དང་བྱད་དེ་མ་དཔྱད་དུ་བཅད་ཐོག་ རྩ་མཚན་
ཆ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་སུ་མཐུད་ནས་རྩ་མཚན་ཆ་གསུམ་བཅོ་དང་།
གསོག་འཛིག་ བོད་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཁྱིམ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བཅོས་པ་དེ་
ནི་དམག་ལྷགས་ཉུང་འཕྲི་གཏོང་རྒྱ་དང་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་པའི་ལམ་དུ་སོང་བ་ཞིག་རེད།

འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་རྩ་མཚན་ཆའི་ཆོད་ལྷ་.....
མཚམས་འཛིག་ཀྱི་ཡོད་རྒྱུ་འདི་དེ་བ་ཀྱི་ཡོད་རྒྱུ་། ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་དུ་ས་ལོག་
དུ་རྩ་མཚན་ཆའི་ཆོད་ལྷ་ཀྱི་ཡོད་པ་བཀག་སྒྲོམ་ཀྱི་ཡོད་རྒྱུ་དེ་ཕྱིར་ཡུད་ཡོད་པར་བརྟན་མེ་གོ་...
བཅས་རྒྱལ་འདྲི་ལྷགས་ཀྱིས་གོ་མ་གང་མཐུན་སྒྲོམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྩ་མཚན་ཆ་འཁོལ་རྒྱས་སུ་...
གཏོང་རྒྱུ་དེ་བས་ཀྱང་པན་ཐོགས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རེད།

འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་སྤྱད་སྒྱུ་ཀྱི་ཡོད་རྒྱུ་
དང་རྩ་མཚན་ཆའི་དམག་འབྲུག་གི་འཛིགས་སྤྱང་སེལ་རྒྱུ་འདི་དེ་བ་ཀྱི་ཡོད་རྒྱུ་།

ཆིངས་ཡིག་དེས་དོན་དམ་ཏུ་རྟོ་མཚན་ཆ་ཡོད་པའི་ཀུལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྟོ་མཚན་ཆས་...
སྤྲིགས་མོ་བྱེད་པའི་གོ་གནས་ལ་ཤུགས་སྤོན་བརྒྱབ་སྟེ་བཅན་ཀུལ་རིང་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོ་མཚན་
ཆའི་དམག་འབྲུག་དང་འཛམ་གླིང་གི་དམག་འབྲུག་སྤོང་པའི་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཏུ་བཤང་བ་རེད།

མགོ་སྐྱོད་གཏོང་བྱེད་ཆེན་པོ་དེ་གལ་ཏེ་ཐེར་འདོན་མ་བུས་པ་ཡིན་ན་དེའི་གནད་
འཆེ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་གི་རེད།... བཅོམ་ཁྲི་བོ་པའི་མགོ་སྐྱོད་གཏོང་བྱེད་དེའི་
ནང་ཏུ་ཀྱང་གོའི་སྤྱིད་གཞུང་གཞུག་གཤམ་སྤྱིད། ཀྱང་གོའི་སྤྱིད་གཞུང་གིས་མགོ་སྐྱོད་
གཏོང་བྱེད་དེ་ཐེར་འདོན་མཐར་ཐུན་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ནི་རང་གི་ལས་འགན་མཚོག་ཏུ་ཀྱང་
བ་དང་སྐྱུར་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ཤི་ཡོད།

ཀྱང་གོའི་སྤྱིད་གཞུང་གིས་སེམས་ཐག་ཅད་བཅད་ཀྱི་སྐོ་ནས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་
མི་དམངས་རྣམས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དང་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་ལས་དོན་ལ་གནད་པ་སྐྱེལ་བའི་...
ཆིངས་ཡིག་དེར་དོ་སྐོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

ཆིངས་ཡིག་དེས་རྟོ་མཚན་ཆའི་དམག་འབྲུག་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་རྟོ་མཚན་ཆས་...
སྤྲིགས་མོ་བྱེད་པའི་མེ་གོའི་སྤྱིད་རྒྱས་ལ་ཚོད་འདོན་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཏ་ཅང་.....
གསལ་པོ་རེད། དེས་མེ་གོས་རྟོ་མཚན་ཆ་ཀྱི་ཁྲབ་ཏུ་འགྲེམ་པ་དང་། རྟོ་མཚན་
ཆའི་དམག་ཤུགས་ཀྱི་ཆེད་གཏོང་བ། རྟོ་མཚན་ཆས་འཛིགས་བསྐྱེལ་བྱེད་པ་བཅས་
ལ་འགལ་ཀྱིན་སྒྲ་ཅམ་ཡང་བཅོ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ཆིངས་ཡིག་དེའི་དམིགས་ལུལ་གཙོ་
པོ་ནི་རྟོ་མཚན་ཆའི་ཚོད་ལྷ་ཆ་ཤིས་ཤིག་བཀག་སྡོམ་བྱེད་པར་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གོ་དང་...
བཅས་པའི་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་འཛིགས་སྤྱང་འཁེལ་བའི་ཞི་བདེར་དགའ་བའི་ཀུལ་ཁབ་
མཐུང་དག་གི་འགོག་སྤྱང་གི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་གཏོང་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་བཅོས་ནས་མེ་...
གོས་འཛེམས་བཀག་གཏན་ནས་མེད་པའི་སྐོ་ནས་ཀུལ་ཁབ་དེ་དག་ལ་འཛིགས་བསྐྱེལ་དང་...
སྤྲིགས་མོ་བྱེད་པའི་བཞིག་བཅོ་ཀྱི་དེ་རེད།

མེ་གོའི་ཅུང་མུང་ཁྱིམ་ཉིས་ཉིས་ཀྱིས་ཟླ་ 7 ཚེས་ 26 ཉིན་གཏམ་བཤད་བྱེད་.....
སྐབས་ཆིངས་ཡིག་དེའི་དོ་བོ་གསལ་པོར་བསྟན་པ་རེད། ཁྱིམ་ཉིས་ཉིས་ཀྱིས་བཤད་

བར་ཆིངས་ཡིག་དེས་ཏྲ་མཚོན་ཆ་འི་དཔལ་འབྱུག་གི་འཛིགས་སྒྲུང་མཆོག་འབྲིལ་ཟེར་བ་...
 མཚོན་མེད་པ་དང་། ས་འོག་ཏྲ་མཚོན་ཆ་ཚོད་ལྷ་ཕྱེད་རྒྱུར་པག་ག་འགོག་བྱས་མེད་
 བར་མ་ཟད། ད་དུང་སྲ་མཐུད་ནས་བྱས་ཆོག་པ་ཞིག་བཟོས་ཡོད། དེས་ཏྲ་མཚོན་
 ཆ་ཐོན་སྐྱེད་ཕྱེད་མཆམས་གཙོད་མི་བྱུལ་བ་དང་། ཏྲ་མཚོན་ཆ་འི་གསོག་འཛོག་ཏུ་དུ
 གཏོང་མི་བྱུལ་བ། དཔལ་འབྱུག་ཕྱེད་སྐབས་ཏྲ་མཚོན་ཆ་བཅད་སྔོན་གཏོང་རྒྱུར་ཚོད་
 འཛོན་ཕྱེད་མི་བྱུལ་བ་བཅས་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད་པ་རེད། ཡང་ཁོས་མེ་མོས་“རྒྱགས་
 རྒྱུར་”གྱི་མིང་འབྱེད་ནས་ཁོ་པའི་མནའ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཁོ་པས་ཁ་ལོ་རྒྱུར་པའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ལ་ཏྲ་མཚོན་ཆ་སྔོན་པར་ཆིངས་ཡིག་དེས་འགལ་རྒྱུན་བཟོ་བྱུང་གི་མ་རེད། རྒྱགས་
 གཞན་ཞིག་ནས་མེ་མོས་དེ་ལ་བརྟན་ནས་ཏྲ་མཚོན་ཆ་མེད་པའི་ཞི་བདེར་དགའ་པའི་རྒྱལ་
 ཁབ་གྱིས་ཏྲ་མཚོན་ཆ་འི་ཚོད་ལྷ་དང་ཐོན་སྐྱེད་ཕྱེད་པར་པག་ག་འགོག་ཕྱེད་བྱུལ་གྱི་རེད་...
 ཅེས་བཤད་པ་རེད། དུས་མཚུངས་ཁོན་ཏིས་ཀྱིས་མེ་མོས་ག་དུས་ཡིན་ཡང་ཆིངས་
 ཡིག་དེའི་ནང་ནས་ཕྱིར་འཐོན་བྱས་ཏེ་སྤྱར་ཡང་ཏྲ་མཚོན་ཆ་འི་ཚོད་ལྷ་རྣམས་པ་ཅི་རིགས་...
 སིག་བྱས་ཆོག་གི་རེད་ཅེས་དངོས་སྲ་བྱུལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་རེད། གནས་ཚུལ་དེའི་ཐོག་
 ནས་ཆིངས་ཡིག་དེས་མེ་མོ་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ལ་ཕན་པ་ཁོ་ན་ལས་གཞོད་པ་གཅིག་...
 གྲུང་མེད་པའི་ར་སྔོན་གསལ་ཐག་ཚད་ཅིག་བྱུང་བ་རེད།

१. ལྷ་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་དེ་ནི་མེ་མོ་དང་དབྱིན་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ 1962 ལོའི་
 ཟླ་ 8 ཚེས་ 27 ཉིན་རི་ནོ་ལའི་དམག་ཤུགས་ཀྱི་དཔྱད་ཀྱི་ཡོད་ལྷན་ཁང་གི་ཕྱོས་ཚོགས་
 མོག་བཅོན་པའི་རྟོ་མཚན་ཆའི་ཆོད་ལྷ་ཆ་གས་ལེག་བཀའ་ཚེས་ཤུང་ལྷའི་ཆིངས་ཡིག་...
 འཆར་ཟིན་དེ་པར་བཤུས་ཕུས་བ་ཞིག་དེད། 1962 ལོའི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 29 ཉིན་སུང་
 ལེན་གྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙུག་ཆེན་མོ་ལྷ་མོ་དབྱིན་གཉིས་ཀྱིས་ འཆར་
 ཟིན་དེ་བཅོན་པའི་དམིགས་ལུལ་ནི་རྒྱ་བསྐྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་པའི་དམག་དོན་གྱི་
 ཤུགས་ཆེ་བ་དེ་འགན་ལེན་དང་། སུང་ལེན་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཤིང་ཤུགས་ཀྱི་རྒྱ་བཀའ་
 གཞན་དག་གི་ཁོ་ཡན་ལ་གནོད་འཚེ་ཤུང་ལྷ་དེ་ཡིན་པ་གསལ་ལོ་དེད་ཅེས་བརྟན་ཡོད་...

བ་དང་། ཁྱིམ་ཡང་བསྐྱེད་པར། མེ་མོས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་ས་འོག་དུ་
 རྩ་མཚན་ཆའི་ཚོད་ལྟ་བུས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་མཚན་ཆ་ལེགས་བཅས་གཏོང་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གཤམ་ཏེ་ས་འོག་དུ་རྩ་མཚན་ཆའི་ཚོད་ལྟ་བུར་ཕྱེད་ཀྱི་ཁྱིམ་དང་
 མཐུན་པ་ཞིག་བཅོས་པ་དང་སྒྲགས་སྒྲུང་ཁྲམས་ཆེན་པོའི་ཆགས་རིམ་གྱི་ནང་དུ་ཚོད་ལྟ་
 བྱེད་ཀྱི་རྩ་བཀག་སྒྲུལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མེ་མོས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་མཚན་ཆ་སྤར་བཞིན་ལེགས་
 བཅས་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལ་དང་ལས་ཆེད་མཐོ་དུ་གཏོང་བྱེད་པ་ཞིག་
 ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོད་པ་རེད། 1961 ལོའི་ཟླ་ 9 ཚེས་ 9 ཉིན་སྤུ་ལེན་གྱི་
 འགོ་ཁྲིད་པ་རྩ་ལྟུང་ཞུས་ཀྱི་ཀྱང་“དེང་སྐབས་མེ་མོས་བཀོད་པའི་རྩ་མཚན་ཆ་དཔེ་
 གསར་བཅོ་ཀྱི་འཆར་གཞི་དེའི་བརྟེན་ས་ནི་ས་འོག་དུ་ཚོད་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་དེ་རང་རེད་”
 ཅེས་དང་། “ཚོད་ལྟ་རིགས་གཅིག་པོ་སྟེ་སྒྲུང་ཁྲམས་ཆེན་པོའི་ཆགས་རིམ་གྱི་ནང་
 དུ་ཚོད་ལྟ་བྱེད་མཚམས་འཛོག་ཀྱི་དེ་རང་གི་ཐད་ལ་ལོས་མཐུན་བཞག་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་
 བདེའི་ལས་རྟོན་ལ་གནད་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་དེས་ཀྱིས་ཁལ་ཁལ་གི་མི་དམངས་ལ་
 མགོ་སྐོར་གཏོང་བ་མཚན་པ་རེད་”ཅེས་བཤད་ཡོད་པ་རེད།

ཡིན་ན་ཡང་ད་ལྟ་སྤུ་ལེན་སྤྱི་གཞུང་གིས་ཁ་ཕྱགས་པར་དེ་འགྱུར་ནས་ཁོ་ཚོས་
 དེ་ཐ་ཀྱི་འཁྲུངས་བྱས་པའི་ལངས་ཕྱགས་ཡང་དག་པ་དེ་ཀྱུ་བ་དུ་བསྐྱར་ཏེ་མེད་ཕྱིན་
 གཉིས་ཀྱི་པར་བུས་བྱས་པའི་ཆིངས་ཡིག་འཆར་ཟིན་དེ་དང་ལེན་བྱས་ཏེ་མེ་མོ་བཅན་
 ཀྱིས་རིང་ལུགས་ཀྱིས་དམག་རོན་གྱི་ཤུགས་ཆེ་བ་དེ་འཕྲོག་པར་ཡང་སྒྲོ་མས་འདོད་མཐུན་
 བྱས་ནས་བསྐྱོད་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྤུ་ལེན་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཕྱིར་ཚོང་དང་། ཀྱང་
 མོ་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དབྱེད་ཁལ་ཁལ་གི་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་
 ཕན་ཕྱིར་ཚོང་། འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་ཞི་བདེར་དགའ་བའི་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཕྱིར་
 ཚོང་བཅས་བྱས་པ་ཞིག་རེད།

སྤུ་ལེན་སྤྱི་གཞུང་གིས་ལག་ལེན་བསྐྱར་བའི་སྤྱི་དུས་ནི་དམག་འབྲུག་གི་.....
 རྩོམས་ཤུགས་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཞི་བདེའི་སྤྱོད་པས་ཤུགས་ལ་ངོ་གློལ་དང་། བཅན་

ཀྱལ་རིང་ལུགས་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ། མེ་མོ་
དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཁྲུང་ལོ་ར་ངོ་ཚྏ་ལ། ཀྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ལོ་ལ་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཁག་
དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཀྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མི་དམངས་ནམས་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ་བཅས་
ཕྱད་པ་དེ་ཡིན་པ་ཙུང་མེད་ཀྱི་དོན་དངོས་ཐོག་ནས་ར་སྤྱོད་བྱུང་ཡོད།

སྤུ་ལེན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་པས་ཆིངས་ཡིག་དེ་འཛིག་ཀྱུར་བྲེལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་...
ཕྱད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། དེ་འདྲ་བྱས་པ་དེས་ཁོ་ཆོའི་ཞི་བདེ་མཉམ་
གནས་ཀྱི་སྤྱིད་རྒྱས་ཞེས་པ་དེར་ཀྱལ་ཁབ་ཐོབ་པའི་ར་སྤྱོད་ཕྱད་བྱུང་གི་དེད་དམ་ཞིན།
བྱུང་གི་མ་རེད། དེ་ནི་ཞི་བདེ་མཉམ་གནས་སྤྱིད་རྒྱས་ཀྱི་ཀྱལ་ཁབ་གཏན་ནས་མ་རེད།
དེ་ནི་མེ་མོ་བཅན་ཀྱལ་རིང་ལུགས་ལ་མགོ་བཏགས་པ་ཞིག་རང་རེད།

མེ་མོ་བཅན་ཀྱལ་རིང་ལུགས་དང་ཁོ་པའི་ངན་རྒྱལ་པ་ནམས་ཀྱིས་མགྱོན་དབྱངས་
གཅིག་གྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཁོ་ཆོས་ཏེ་མཚན་ཆའི་ཆོད་ལྷ་ཆ་གས་ཤིག་མཚམས་འཛིག་ཕྱད་...
རྒྱུའི་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པ་དེ་ནི་སྒོ་ཀྱན་ནས་ཏེ་མཚན་ཆ་བཀག་སྒྲིམ་ཕྱད་པའི་ཕྱོགས་སུ་
སྒྲིམ་པའི་གོམ་པ་དང་པོ་ཡིན་ཞེས་གས་གཤམ་དེའི་བསྐྱུགས་ཕྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་མེ་ལ་...
མགོ་སྒྲིར་བཏང་བ་ཞིག་རེད། མེ་མོས་ཏེ་མཚན་ཆ་འཕྲོད་ཆེན་ཞིག་བསགས་ཡོད་ཅིང་།
མཚན་ཆ་དེ་དག་འཛམ་གླིང་གིས་གནས་ཁག་ཏུ་བཀྲམ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཀྱལ་ཁབ་ཁག་གི་
མི་དམངས་ནམས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་འཛིགས་སྤང་ཆབས་ཆེན་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
གཤམ་ཏེ་མེ་མོས་ཏེ་མཚན་ཆ་བཀག་སྒྲིམ་ཕྱད་རྒྱུའི་ཐད་ལ་དངོས་འབྲེལ་གོམ་པ་དང་པོ་...
སྤྱོད་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཀྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ལ་ཏེ་མཚན་ཆས་འཛིགས་སྤང་སྐྱེལ་བ་དེ་...
མེད་པ་མི་བཟོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། ཏེ་མཚན་ཆ་མེད་པའི་ཀྱལ་ཁབ་ལ་ཏེ་
མཚན་ཆ་བེད་སྤྱོད་མི་ཕྱད་པའི་འགན་ལེན་ཕྱད་རྒྱུ་དང་། འཛམ་གླིང་མི་དམངས་ཀྱི་
ཏེ་མཚན་ཆ་མེད་པའི་ས་ཁུལ་འཛུགས་རྒྱུའི་དེ་འདྲུན་ལ་བཅི་འཛིག་ཕྱད་རྒྱུའི་ཕོ་སྤྱོད་འགན་
དེ་འཁུར་མི་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། གནས་ཚུལ་གང་དང་གང་ཞིག་བྱུང་
རུང་ཏེ་མཚན་ཆ་དང་ཏེ་མཚན་ཆ་བཟོ་རྒྱུའི་ཐད་ཀྱི་ཡིག་རིགས་ཁོ་པའི་མནའ་མཐུན་...

དུ་གྲོས་བསྐྱར་དང་འབྲེལ་ཐུག་གཙོ་བོ་ཕྱི་དགོས་པ་འདུག་སྟེ་མ་པ་ཕྱིར་གྱི་ཡོད། ཅོ་
མཚན་ཆ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འགའ་ཞིག་གིས་ཅོ་མཚན་ཆ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱ་ལྷག་
ཙམ་གྱི་མདུན་ལམ་ཁ་ལོ་སྐྱར་བ་དེ་ནི་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད།

ཀྱང་གོ་འཁྱིལ་གྱི་གཞུང་གིས་ཅོ་མཚན་ཆ་བཀག་སྡོམ་དང་ཅོ་མཚན་ཆ་མེད་པའི་དམག་.....
འབྲུག་མེད་འགོག་ཕྱིར་རྒྱའི་གནད་དོན་གལ་ཆེ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཐད་ལ་འཛམ་གླིང་གི་མི་
དམངས་རྣམས་ལ་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་སྤྱད་མེད་པ་དང་། དེས་པར་
དུ་སྐོ་ཀྱན་ནས་ཅོ་མཚན་ཆ་བཀག་སྡོམ་ཕྱིར་དགོས་པ་དང་དེ་ཉིད་ཅ་མེད་བཟོ་དགོས་.....
པའི་ཐོག དེས་པར་དུ་དངོས་སུ་ཡན་ཅུ་ཡོད་པའི་ཐབས་ཤེས་སྤྱད་དེ་རིམ་བཞིན་
སྐོ་ཀྱན་ནས་ཅོ་མཚན་ཆ་བཀག་སྡོམ་ཕྱིར་རྒྱ་དང་དེ་ཉིད་ཅ་མེད་བཟོས་ཏེ་ཅོ་མཚན་ཆ་མེད་
དམག་འབྲུག་མེད་འགོག་དང་། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་སྤྱད་སྐྱོབ་ཕྱིར་རྒྱ་བཅས་གཏན་
འཁེབ་གསལ་ཐུག་ཆོད་ཅིག་ཕྱིར་དགོས་པ་འདུག་སྟེ་མ་པ་ཕྱིར་གྱི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ཀྱང་ཅ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྤྱི་གཞུང་གིས་གྲོས་ཀྱི་.....
འདོན་རྒྱུ་།

(དང་པོ།) འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དག་སྤྱི་ ཅོ་མཚན་ཆ་ཡོད་
པའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཅོ་མཚན་ཆ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཀྱིས་སྐོ་ཀྱན་དང་། མཐའ་ཕྱིན་།
གཙོ་བོ་དག མེམས་ཐུག་ཐད་བཅད་བཅས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཅོ་མཚན་ཆ་བཀག་སྡོམ་ཕྱིར་རྒྱ་
དང་དེ་ཉིད་ཅ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་གསལ་འཕྲིན་ནས་ཀྱིས་ཕྱིར་དགོས་ཤིང་། གསལ་
པོར་བཤད་ན། དེ་ནི་ཅོ་མཚན་ཆ་མེད་སྤྱད་མི་ཕྱིར་བ་དང་། ཅོ་མཚན་ཆ་ཕྱིར་
གཏོང་མི་ཕྱིར་བ། ཅོ་མཚན་ཆ་ནང་འདྲན་མི་ཕྱིར་བ། ཅོ་མཚན་ཆ་གསལ་བཟོ་
མི་ཕྱིར་བ། ཅོ་མཚན་ཆ་ཆོད་ལྷ་མི་ཕྱིར་བ། ཅོ་མཚན་ཆ་གསལ་འཛོག་མི་ཕྱིར་བ་
བཅས་ཀྱི་ཐོག འཛམ་གླིང་ཐོག་དེ་ཡོད་ཀྱི་ཅོ་མཚན་ཆ་དང་དེའི་སྐྱེལ་འདྲན་ཡོ་ཤུད་
གང་ན་ཅི་ཡོད་མཐའ་དག་ཅ་མེད་བཟོ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཐོག་དེ་ཡོད་ཀྱི་ཅོ་མཚན་
ཆ་བརྟག་དཔྱད་དང་། ཆོད་ལྷ། ཐོན་སྐྱོད་བཅས་ཕྱིར་པའི་སྤྱི་ཁབ་གང་ན་ཅི་ཡོད་

ཀྱང་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

(གཉིས་པ།) གོང་གསལ་ལོ་ས་འགན་ནམས་རིམ་བཞིན་ལག་ལེན་བརྟན་ཆེད་
ཐོག་མར་ལག་ལེན་ཕྱིད་དགོས་པ་ལེ་ཕྱིད་ཐབས་གཤམ་གསལ།

༡ རྩ་མཚན་ཆའི་རྟེན་གནས་དང་བཅས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་དམག་དོན་གྱི་
རྟེན་གནས་མཐའ་དག་མི་དགོས་པ་བཟོ་བྱ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་རྩ་མཚན་ཆ་
དང་དེའི་སྒྲིབ་འདྲན་ལོ་ཕྱད་མཐའ་དག་ཕྱིར་འཐེན་ཕྱིད་དགོས་ཀྱི།

༢༡ མེ་གོ་དང་། སུའུ་ལེན། ཀྱང་གོ རི་ཕིན་དང་བཅས་པའི་ཡ་
མྱིང་དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཁྲལ་དུ་རྩ་མཚན་ཆ་མེད་པའི་ས་ཁྲལ་དང་། ཨོའུ་
མྱིང་དབུས་ཁྲལ་དུ་རྩ་མཚན་ཆ་མེད་པའི་ས་ཁྲལ། རྩེ་མྱིང་དུ་རྩ་མཚན་ཆ་མེད་པའི་ས་
ཁྲལ། ལ་རྟིང་མེ་མྱིང་དུ་རྩ་མཚན་ཆ་མེད་པའི་ས་ཁྲལ་བཅས་འཇུགས་དགོས་པའི་ཐོག་
རྩ་མཚན་ཆ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་རྩ་མཚན་ཆ་མེད་པའི་ས་ཁྲལ་ཁག་ལ་བབ་དང་
མཚུངས་པའི་ལོ་ས་འགན་ཞིག་ཀྱང་འཁུར་དགོས་ཀྱི།

༣ ཐབས་ཤེས་གང་དང་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་མཚན་ཆ་དངོས་དང་རྩ་མཚན་ཆ་
བཟོ་བྱ་བཟོ་བྱའི་ཐད་ཀྱི་ལག་རྩལ་སྐོར་གྱི་དབྱེད་གཞི་ཕྱིར་གཏོང་དང་ནང་འདྲན་མི་
ཕྱིད་ཀྱི།

ང་། ས་ལོག་དུ་རྩ་མཚན་ཆའི་ཆོད་ལྷ་དང་བཅས་པའི་རྩ་མཚན་ཆའི་ཆོད་ལྷ་
མཐའ་དག་ཕྱིད་མཚམས་འཇོག་དགོས་པ་བཅས་ཡིན།

(གསུམ་པ།) འཇམ་མྱིང་ཐོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དག་གི་སྤྱིད་གཞུང་གི་འགོ་
གཙུག་པོ་ལོ་ས་འཇོགས་ནས་སྐོར་ཀྱན་ནས་རྩ་མཚན་ཆ་བཀག་སྐོམ་ཕྱིད་ཀྱི་དང་དེ་ཉིད་
ཆ་མེད་བཟོ་བྱའི་གནད་དོན་དང་། རིམ་བཞིན་སྐོར་ཀྱན་ནས་རྩ་མཚན་ཆ་བཀག་སྐོམ་
ཕྱིད་ཀྱི་དང་དེ་ཉིད་ཆ་མེད་བཟོ་བྱ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཆེད་གོང་གསལ་གྱི་ཕྱིད་ཐབས་ཁག་
བཞི་ལག་ལེན་བརྟན་གྱི་གནད་དོན་སྐོར་ལོ་ས་འཇོགས་ཕྱིད་དགོས་ཀྱི་བཅས་ཡིན།

ཀྱང་གོའི་སྤྱིད་གཞུང་དང་ཀྱང་གོའི་མི་དམངས་ནམས་ཀྱིས་རྩ་མཚན་ཆ་ནི་བཀག་

སྒྲུབ་ཕྱིན་ཐུབ་པ་དང་། ཏྲ་མཚན་ཆའི་དམག་འབྲུག་ནི་སྒྲུབ་འགོག་ཕྱིན་ཐུབ་པ།
 འཛམ་གླིང་གི་ཞི་བདེ་ནི་སྤྱང་རྒྱུ་ཕྱིན་ཐུབ་པ་བཅས་སྟོན་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བདུན་པོ་
 ཕྱིན་གྱི་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དཔུང་ཁག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་། འཛམ་གླིང་
 ཡོངས་ཀྱི་ཞི་བདེར་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་དམངས་མཐའ་དག་མཐུན་སྦྱོལ་བྱས་ནས་
 རྒྱ་ཀུན་དང་། མཐར་ཐྱིན། གཙང་དག སེམས་ཐག་ཅད་བཅད་བཅས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 ཏྲ་མཚན་ཆ་བཀའ་སྒྲུབ་ཕྱིན་པ་དང་དེ་ཉིད་ཙུང་མེད་བཟོ་ཆེད་དང་། འཛམ་གླིང་ཞི་
 བདེ་སྤྱང་རྒྱུ་ཕྱིན་ཆེད་སེམས་ཐག་ཅད་བཅད་ཀྱིས་འཐབ་ཅོད་མཐར་འཁྲོལ་བཞིག་ཕྱིན་
 དགོས་རྒྱུ་ང་ཚོས་དེ་འདོད་ཕྱིན་བཞིན་དུ་ཡོད། །

